

Overweging: 19e zondag door het jaar

Thema: Levensreis

Lezingen: 1 Koningen 19,9a.11-13a en Matteüs 14,22-33

Zondag 9 augustus 2026

Rob Kosterman

Men zegt wel eens "het is komkommer tijd". Waar die uitdrukking vandaan komt weet ik niet. Het schijnt zoiets te betekenen als: het is overall rustig. Je moet nu niet ineens een hoop op touw willen zetten, want dat lukt je niet.

Zo zie je in de komkommertijd in de kranten wat lichtvoetige artikelen, en is het in de straat waar ik woon een stuk rustiger, en misschien hier in de kapel wat meer lege plaatsen. Dat komt omdat er nogal wat mensen even er tussenuit zijn. Ze zijn op reis. Bij sommige is dat een verre reis die ze lang van te voren tot in de puntjes hebben voorbereid. Anderen hebben hun reis door het reisbureau laten regelen. Maar goed, met of zonder reisbureau, de reis moet goed geregeld zijn.

Heel anders dan zo'n georganiseerde vakantiereis is de tocht die we allemaal moeten maken, namelijk onze levensreis.

Daar kun je niks vooraf voor boeken. En er valt maar weinig te plannen. En ook al zou je dat wel doen, dan komt het dikwijls toch weer heel anders uit. Onze levensreis is nu eenmaal een reis vol verrassingen, soms heel plezierige, maar soms ook heel lastige.

De twee lezingen van vandaag vertellen wat mensen op hun levensreis zoal kunnen meemaken. Ik zeg uitdrukkelijk 'kunnen' meemaken. Het zijn geen historische verhalen, maar beeldende verhalen over het leven. Hoe velen zullen zich niet herkennen in de wederwaardigheden die de profeet Elia meemaakt op zijn reis door het leven.

Hij wordt verdacht gemaakt, weggejaagd, zelfs in zijn bestaan bedreigd. Omdat hij de afgodendienaars van Baäl voor schut had gezet en de mensen gevraagd had om weer tot Jahweh God terug te keren, willen ze niets meer van Elia weten. Omdat ze hem naar het leven staan, is het maar het beste het hazenpad te kiezen om het vege lijf te redden. Bang zo hoorden we, kruipt Elia weg, verschuilt zich in een grot.

Het zou wel eens kunnen dat dit voor velen herkenbaar is. Bij een dergelijke storm die er door je leven raast, kan het zijn dat je God nergens meer voelt. De aarde beeft onder je voeten, zoals bij Elia. En God dan? Die is nergens te bekennen? Veel mensen kunnen hierover meepraten.

Eenzelfde reactie zien we ook bij de apostelen. Zoals Elia, maken ook zij donkere tijden door. Na het sterven van Jezus is de lucht inktzwart. Ze varen door het leven, maar voelen zich in de boot genomen. En als ze dan bij tegenwind ook nog eens overspoeld worden door tegenslag voelen ze zich door Jezus aan hun lot overgelaten.

Plotseling, zo verteld het verhaal, duikt Jezus weer in hun leven op. Over het water komt Hij hen tegemoet, reikt hen de hand en doet de storm bedaren.

Het gebeurt nogal eens dat mensen naar aanleiding van dit verhaal vragen of Jezus bij die storm echt over het water heeft gelopen. Op zo'n vraag denk ik bij mezelf: 'Wat moet ik antwoorden? Met zo'n vraag immers maakt iemand meteen duidelijk dat hij of zij de taal van de Bijbel niet echt verstaat. Ik zeg dan: 'Ja, Jezus is zo vervuld van zorg om de anderen, Hij wil zo graag zijn vrienden te hulp komen in de nood, dat Hij gewoonweg vergeet dat je niet over het water kúnt lopen. Het zou wel eens kunnen zijn, dat ik op die manier precies zeg wat het verhaal bedoelt: Geloof en liefde kunnen mensen dingen laten doen die we niet voor mogelijk houden.. Ze doen wat eigenlijk niet kan.

Zo heb ik maandenlang een vrouw haar zieke levenspartner zien verzorgen, terwijl iedereen zei, hoe is het mogelijk, hoe houdt ze het vol! Ja, in de donkerste nacht bij de zwaarste storm liep ze over het water. Ik heb gelezen over mensen die in de tweede wereldoorlog, door de vuurlinies heen, Joden in veiligheid brachten. Ze trotseerde de storm. Ze deden wat eigenlijk niet kon. Ze namen grote risico's, ze liepen over het water. Zo zijn er vele voorbeelden te noemen en ze konden dat en ze deden dat uit liefde voor mensen en in vertrouwen op God.

Daarom in deze viering de vraag aan ons:

Hoe staat het met ons, op onze levensreis? Mogen we aan elkaar vragen hoe wij ons geloof en de beleving daarvan ter sprake durven brengen bij anderen, zodat wij dat geloof en de beleving ervan ook met hen zouden kunnen delen?

Of doen we dat niet omdat we weten dat we niet over het water kunnen lopen? Of misschien doen we het toch, net als Jezus in die storm: iets wat eigenlijk niet kan? Het antwoord is aan ieder van ons persoonlijk.

Amen.

Slotgebed

'Kleingelovige, waarom hebt ge getwijfeld', hoorde we Jezus in de lezing van het evangelie zeggen. Een gebed:

Nee Heer, Ik tracht niet door te dringen
tot uw hoogverhevenheid,
want ik kan mijn verstand daarmee
absoluut niet vergelijken.

Nee wat ik verlang is dit:
iets te vatten van uw waarheid
uw waarheid waar mijn hart
in gelooft en van houdt.

Ik zoek namelijk geen kennis
om te kunnen geloven,
maar ik geloof
om te kunnen begrijpen.

Want ook daarvan
ben ik overtuigd:
als ik niet eerst geloof
zal ik niet begrijpen.

Anselmus van Canterbury. 1033-1109